Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль гр. кат. святъ) о 5ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Адміністрація улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи незапечатанй вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои“.

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Ще про выимковый станъ у Празѣ.

Въ вѣстяхъ про заведенє въ Празѣ выимкового стану була такожъ згадка, що розпоряджене, заводяче сей станъ, опирає ся на законѣ зъ 5 мая 1869 р. Для лѣпшого зрозумѣня сеи справы годить ся подати до вѣдомости бодай найголовнѣйшй постановы сего закона. Въ параґрафѣ 1-ôмъ сего закона сказано:

„На случай вôйны, або коли безпосередно маѥ вôйна выбухнути, вôдтакъ на случай внутрѣшныхъ непокоѣвъ и обявляючихъ ся на широку скалю аґітацій, маючихъ на собѣ знамена зрады державнои, або загрожуючихъ конституціи и особистôй безпечности, можуть бути на якійсь часъ и въ певнôмъ мѣсци, въ цѣлости або частково застановленй постановы артикулôвъ 8, 9, 10, 12 и 13 основныхъ законôвъ державныхъ. Заразомъ можуть бути выданй розпорядженя выимковй зъ обовязуючою силою, вôдносячй ся до выковуваня власти поліційнои и карнои. Зарядженя выимковй, о скôлько теперѣшный законъ инакше не постановляє, можуть бути выданй лишь на пôдставѣ ухвалы цѣлого міністерства и Цѣсарского призволеня та мусять бути оголошенй въ способъ приписаный закономъ. Въ оголошеню треба докладно означити округъ, въ котрôмъ мають обовязувати розпорядженя выимковй“.

Артикулы основныхъ законôвъ державныхъ, котрй знесено въ Празѣ на пôдставѣ повысшого закона, звучать:

Арт. XII.: Австрійскй горожане мають право збирати ся и творити товариства. Выконуванє тыхъ правъ управильнять окремй законы.

Арт. XIII.: Кождый маѥ право высказувати свободно свои погляды, словомъ, письмомъ, друкомъ и представленями въ образѣ. Праса не може бути пôддана цензурѣ, анѣ обмежена системою удѣлюваня концесій. Адміністраційнй заказы почтовй не можуть бути примѣнюванй до письмъ друковыхъ, появляючихъ ся въ границяхъ державы.

Наслѣдки застановленя повысшихъ артикулôвъ такъ означує законъ зъ дня 5 мая 1869 р.:

Товариства и філіѣ товариствъ не можуть завязувати ся безъ призволеня властей, а истнуючимъ товариствамъ можуть власти заказати дальшу ихъ дѣяльнôсть; дальшу ихъ дѣяльнôсть и вôдбуванє зборôвъ можуть власти зробити зависимыми вôдъ певныхъ условій. Дѣяльнôсть иншихъ товариствъ може вôдбувати ся, але власти мають право высылати на зборы свого комісаря, котрый маѥ право замкнути засѣданє, або розвязати зборы, скоро нарады розширено на предметъ, не лежачій въ крузѣ дѣланя товариства, означенôмъ статутами. Власть політична може такожъ здержати выконанє ухвалы, котрою товариство переступило статутъ.

Зборы пôсля § 2 закона зъ 15 падолиста 1867 р. не можуть зовсѣмъ вôдбувати ся, а зборы и походы (весѣля, похороны и т. д.) можуть вôдбувати ся лишь за призволенемъ власти політичнои.

Власти політичнй мають право: заборонити выданє и ширенє письмъ друковыхъ; заказати пересылати ихъ почтою; здержати дѣяльнôсть предприємствъ, котрй черезъ вôдбиванє, продажь літературныхъ або артистичныхъ дѣлъ загрожують спокоєви; означити речинець предкладаня обовязковыхъ примѣрникôвъ ажь до 3 годинъ при письмахъ періодичныхъ а при иншихъ друкахъ ажь до 8 днѣвъ передъ ихъ выданємъ. Дальше можуть бути выданй обмеженя поліційнй: що до набуваня выробу, продажи и ношеня оружія и амуніціѣ; що до паспортôвъ и мельдункôвъ; що до заховуваня ся въ мѣсцяхъ публичныхъ и збѣговискъ; що до демонстрацій и уживаня вôдзнакъ. Такй розпорядженя можуть бути выданй пôзнѣйше а на случай потребы поспѣху може ихъ выдати навѣть начальникъ політичнои власти въ краю, але мусить заразъ дати о тôмъ знати міністерству справъ внутрѣшныхъ. Міністерство зарядивши выимковый станъ мусить заразъ на першôмъ засѣданю Рады державнои здати о тôмъ справу въ Палатѣ пословъ и навести причины того та зажадати ухвалы Рады державнои.

Дѣяльнôсть судôвъ присяжныхъ може бути знесена найдальше на оденъ рôкъ а правительство мусить безпроволочно повѣдомити о тôмъ Раду державну и взяти назадъ той заказъ, скоро лишь одна палата Рады державнои того зажадаѥ.

Запомоги на повѣтовй и громадскй дороги.

Въ буджетѣ краєвôмъ на рôкъ 1893 призначивъ Соймъ 300.000 зр. до диспозиціѣ Выдѣлу краєвого на спомаганє будовы дорôгъ повѣтовыхъ и громадскихъ. Зъ тои сумы признавъ Выдѣлъ краєвый слѣдуючй дальшй запомоги:

Выдѣлови повѣтовому въ Бохни на будову дороги Хростова-Незнановичѣ 2000 зр., на будову дороги Надвислянскои 2000 зр. Крôмъ того постановивъ Выдѣлъ краєвый задержати для повѣта бохеньского на р. 1894 суму 6000 зр. на запомоги для будовы дорôгъ, если Выдѣлъ повѣтовый сповнить приписанй условя.

Выдѣлови пов. въ Добромили на дорогу Трôйця-Руботичѣ 1400 зр., на будову

Емінъ-паша.

Мабуть що нѣякого подорожника африканьского не стрѣтила така судьба, якъ Еміна-пашу. Нинѣ вже рѣчь певна, що вôнъ не жиє. Але не холодна земля, хочь бы и африканьска, вкрыла єго тѣло; не филѣ рѣки Итурѣ, вздовжь котрои вôнъ хотѣвъ пустити ся на захôдне побереже до державы Конґо, заспѣвали єму похоронну пѣсню; єго тѣло зъѣли людоѣды, по тôмъ, коли арабскй торговельники невôльниками вôдрубали єму голову. Анґлійскій місіонарь зъ Уджіджі надъ озеромъ Танґаніка подавъ недавно тому певну вѣсть до Лондону, що Еміна-пашу убито. Пôдчасъ своєѣ подорожи на захôдне побереже, прийшовъ вôнъ бувъ зъ надъ озера Альбертъ-Ніанза до краю дикого племени Маніема, котре дуже щиро помагало Арабамъ ловити невôльникôвъ. Було то ще въ маю або въ червни минувшого року, коли Емінъ-паша выйшовъ бувъ дня 9 марта зъ Мозамбоні надъ Итурі. Теперь стало такожь звѣстно, що Емінъ мавъ зъ собою 30 нубійскихъ воякôвъ, здаєсь давныхъ своихъ товаришѣвъ зъ египетского войска, котрй по тôмъ, коли Стенлі вывѣвъ Еміна зъ Вадалаю, перейшли були зъ вôдтамъ до Каваллі надъ озеро Танґаніка и тутъ поселили ся. Дорога черезъ край Маніємôвъ була небезпечна, бо якъ разъ пôдъ ту пору вели Арабы и сполученй зъ ними Маніємы вôйну зъ державою Конґо, а на ихъ чолѣ стоявъ Арабъ Сандъ-бенъ-Аґедъ, славный опришокъ и торговельникъ невôльниками зъ надъ озера Танґаніка. Вôнъ пôзнавъ Еміна, зловивъ єго, велѣвъ вôдрубати єму голову, а тѣло давъ дикимъ Маніємамъ, щобы собѣ єго спекли и зъѣли. Зъ Еміномъ погибли такожь и всѣ єго товаришѣ. Якъ бы не то, що Арабы дали теперь самй знати о смерти Еміна, нѣхто бы и не знавъ, що зъ нимъ стало ся. Здає ся, що Емінъ мавъ при собѣ богато рѣчей, мѣжь иншими такожь важнй записки зъ подорожи и листы та свôй дневникъ. Арабамъ и ходить о то, щобы хтось вôдкупивъ тй рѣчи по погибшôмъ подорожнику за добрй грошѣ и длятого дали знати, що вôнъ вже не жиє. Може бути, що колись изъ тыхъ записокъ Еміна выяснить ся ще лѣпше цѣла єго загадочна натура, єго вôдносины до Стенлія и причина, задля якои вôнъ давъ ся вывести зъ Вадалаю. Поки що маємо вѣсть о тôмъ, якъ здаєсь, досыть вѣрну и докладну вôдъ одного зъ давнѣйшихъ товаришѣвъ Еміна.

Италіянецъ Віта Гассанъ, котрый бувъ аптикаремъ въ Суданѣ, въ екваторіяльнôй провінціи, живъ тамъ довгій часъ зъ Еміномъ и бувъ єго, можна сказати, найблизшимъ приятелемъ, чоловѣкъ зъ европейскимъ образованємъ и знаючій дуже докладно вôдносины въ египетскимъ Суданѣ, выдає теперь книжку пôдъ заголовкомъ: „Емінъ въ борбѣ зъ магдизмомъ и єго поворотъ зъ експедиціею Стенлія“. Зъ тои книжки ось що довѣдуємо ся:

Дня 27 мая 1884 р. одержавъ бувъ Емінъ письмо вôдъ Магдія Магомета-Ахмета (начальника ворохобникôвъ въ Суданѣ, котрый оголосивъ ся бувъ Магдіємъ, т. є. пророкомъ магометаньскимъ и святымъ), завзываюче єго, щобы вôнъ вôддавъ свою провінцію еміров Карамъ-Аллахови, а самъ ставивъ ся до Омдурману, де єго приймуть до магдійскои громады. Емінъ скликавъ своихъ нубійскихъ офіцерôвъ на раду, а коли они майже всѣ казали, що не ма що робити, лишь треба пôддати ся Магдієви, вôнъ нѣбы то приставъ на то, але на дѣлѣ хотѣвъ лишь зыскати на часѣ и думавъ надъ тымъ, якъ бы то утечи на полудне. Тымчасомъ положенє єго дуже скоро погôршило ся. Коли розôйшлась чутка, що вôнъ хоче пôддати ся Магдієви, проявивъ ся у войску непослухъ, а Емінъ бувъ за слабый, щобы выступити енерґічно противъ непослушныхъ. Вôнъ думавъ, що все залагодить якось по доброму, а вôдтакъ боявъ ся, щобы острѣйшимъ поступованємъ не выкликати таки дѣйстнои ворохобнѣ. Лучило ся н. пр. такъ, що оденъ урядникъ рахунковый, Раґабъ-Могамедъ зажадавъ для себе зъ маґазину незвычайно богато оливы. Коли Емінъ єго за то посваривъ, вôдповѣвъ єму урядникъ зухвало: „Ваша господарка тутъ вже скôнчила ся, теперь зачинає госпо-

моста въ Гумнискахъ 1700 зр., на дорогу зъ Лозинки до Трôйцѣ 1000 зр.

Выдѣламъ повѣтовымъ: въ Городенцѣ на дорогу зъ Незвискъ до Обертина 3000 зр.; въ Ярославѣ на поправу дорôгъ 200 зр.; въ Яворовѣ на поправу дорôгъ 1000 зр.; въ Косовѣ на дорогу зъ Косова до Ясенева горѣшного 7000 зр. Выдѣлови пов. у Львовѣ прирѣкъ Выдѣлъ краєвый спомагати въ засадѣ дальшу будову шляху щирецкого почавши вôдъ року 1894.

Дальше удѣлено Выдѣламъ повѣтовымъ: у Мысленичахъ на дорогу Пцѣмъ-Порданôвъ 3000 зр.; въ Новôмъ Торзѣ на дорогу Хабôвка-Сѣнява-Новый Торгъ 1000 зр.; въ Равѣ на дорогу Рава-Угнôвъ-Заславє 2000 зр.; въ Самборѣ на будову дороги Самбôръ-Мостиска 3000 зр.; въ Сяноцѣ 2000 зр. на направу мостôвъ ушкодженыхъ повенями; въ Турцѣ на ту саму цѣль 1000 зр; у Величцѣ на дорогу Красне Кемпанôвъ 600 зр.; а въ Домбровѣ на будову громадскихъ дорôгъ 2000 зр.

Переглядъ політичный.

Fremdenblatt пише: Декотрі рускі и молодоческі часописи дуже натягнено поясняли собѣ мову цѣсарску въ Ярославѣ. Они писали, що высказанѣ зъ натискомъ слова Монарха о стереженю внутрѣшного спокою, котрый єсть найважнѣйшою пôдставою державы, имали значити, що тому спокоєви грозять несподѣванки, значить вôйна. Fremdenblatt каже, що всѣлякі такі толкованя слôвъ Монарха не мають найменшои пôдставы.

О пôдбурене противъ угорского народу розпочавъ ся процесъ въ Колошварѣ. На лавѣ обжалованыхъ засѣла редакція румуньского дневника Tribuna. Передъ починомъ розправы выступивъ одинъ оборонець зъ закидомъ, що выточене сеи справы передъ угорскимъ судомъ присяжныхъ въ Колошварѣ нелеґальне тому, що Tribuna выходить въ Сибѣнѣ, отже въ Сибѣнѣ належить переводити процесъ. Редакторъ Септімінъ заявивъ именемъ товаришѣвъ, що се байдужне, хто ихъ судить, однакъ мусить сконстатувати, що тутъ розходить ся о справу политичну, и що Мадяры будуть судьями въ своѣй власнôй справѣ. Прокураторъ и предсѣдатель трибуналу застерегли ся противъ закидôвъ парціяльности. Обжалованѣ оправдували ся, що инкрімінована статья надôслана до редакціѣ, нѣхто єѣ въ редакціи не писавъ. Прокураторъ доказувавъ вину, котру сповнено зъ розвагою. Обжалованѣ звѣстнѣ аґітаторы противъ угорского народу, бо уже ставали разъ за се передъ судомъ. Въ инкрімінованôй статьи нанесено угорскому народови велику кривду, перекручено историчнѣ факты и представлено, що всѣ тортуры середныхъ вѣкôвъ выдумали Мадяры. Оборонець Бальтешъ доказувавъ, що инкрімінована статья звернена противъ угорского правительства, а не противъ угорского народу. Судѣ присяжнѣ узнали всѣхъ винными и засудили на кары вôдъ 3 мѣсяцѣвъ вязницѣ и 100 зр. гривны ажь до 15 днѣвъ вязницѣ и 20 зр. кары. Обжалованѣ внесли рекурсъ.

Въ заповѣдженôмъ торжествѣ на приняте россійскихъ гостей возьмуть участь и войска. Рада мѣска Тульону ухвалила именувати россійского адмірала Авеляна почетнымъ членомъ мѣста Тульону, а площу Нотрдамску назвати Кронштадзкою. Въ театрѣ тульоньскôмъ будуть грати штуку: „Михаилъ Строговъ". Торжество має тревати три днѣ. Навѣть частина прасы соціялістичнои рада зъ того культу Росіѣ. Мѣсто Аячіо просило такожь Москалѣвъ до себе. — Вчера міністеръ Девель зъ амбасадоромъ Моренгаймомъ укладали проектъ приняття фльоты россійскои. — Візита россійскои фльоты въ Тульонѣ має безперечно велике значѣнє политичне, але Французы готовѣ своимъ дитиннымъ шаломъ осмѣшити єѣ. Именно проекты гощеня Москалѣвъ неразъ дуже наивнѣ. Одна панѣ Адамъ порадила, всѣхъ Москалѣвъ обдарувати брошками зъ незабутокъ зъ написами: Кронштадъ—Тульонъ.

Новинки.

Львôвъ дня 15 вересня.

Именованя. Дръ Володиславъ Ант Ґлюзиньскій именованый дѣйствымъ професоромъ загальнои експериментальнои патольоґіѣ на універсететѣ краковскôмъ.

— **Доповняючій выбôръ** одного члена рады повѣтовои въ Бережанахъ зъ ґрупы бôльшихъ посѣлостей розписаный на 20 жовтня с. р.

— **Новый міністеръ вôйны** зве ся Едмундъ Кріґгамеръ. Єсть ґенераломъ кавалеріѣ, комендантомъ краковского корпусу, тайнымъ радникомъ и кавалеромъ ордеру зелѣзнои короны I клясы и властителемъ полку пѣхоты ч. 100. Має лѣтъ 61; цѣлу каріеру войскову перебувъ въ кавалеріи. Яко ротмистръ вôдзначивъ ся особливо пôдъ Сольферіно; въ р. 1869 бувъ яко майоръ адъютантомъ цѣсарскимъ, вôдтакъ доводивъ 10 полкомъ драґонôвъ; въ р. 1878 зôставъ ґенералъ майоромъ, а въ р. 1881 ґенералъ поручникомъ. Въ арміи уважають єго однымъ зъ найлучшихъ ґенералôвъ. Именоване єго міністромъ ще урядово не оголошене, але зовсѣмъ певне. Вже выѣхавъ до Вѣдня.

— **На потерпѣвшихъ вôдъ повени** и на будову руского театру у Львовѣ вôдбуде ся 17 с. м. въ сали товариства музичного въ Бродахъ вечерокъ зъ танцями. Комітетъ пôдъ проводомъ адвоката дра Должицкого має надѣю, що зъ огляду на гарну цѣль и Русины и Поляки зберуть ся численно на вечерку.

— **На будову руского народного театру** зложивъ п. М. Кочоровскій 6 зр 25 кр. зôбраныхъ, пôдчасъ конференціѣ окружнои въ Бôбрцѣ. — Дальше зложили пп.: Софронъ и Ангелина Недѣльскѣ зô Станіслаôва 2 зр. и А. Витковицкій въ Рогатина 10 зр, зôбраныхъ п. Бандровскою, женою инспектора податкового зъ Рогатина на празнику у о. Яворского въ Путятинцяхъ. — Чеками почтовыми зложили пп.: князь Юрій Чарторыскій 50 зр., о. Михайло Соневицкій въ Волковець 8 зр., о. Дем. Лойванюкъ зô складокъ 18 зр 50 кр., о. Юл. Гладиловичь въ Боленовичь 10 зр., п. Григ. Харакъ адъюнктъ судовый зъ Золочева 24 зр., о. Титъ Чубатый зъ Лосяча 2 зр., о. Данило Танячкевичь зъ Закомаря 6 зр., зôбраныхъ на забавѣ въ Пôдлысю п. Каролиною Гутковскою, о. Ром. Фицаловичь зôбраныхъ на забавѣ 2 зр. 50 кр. д-ръ Андрѣй Чайковскій зъ Бережанъ вôдъ гостей 6 зр. 36 кр., п. Григ. Рямаръ зъ Добровлянъ 1 зр., п. Стеф. Майе нотарь зъ Горлиць 2 зр., о. Теоф Петрушевичь зъ Єзуполя вôдъ гостей 8 зр. 75 кр. — разомъ 139 зр. 11 кр. Віп. читателѣ самѣ вже певно замѣтили, що сего року досить щедро плывуть жерты на будову руского театру. Рôкъ тяжкій, а таки жертвъ на патріотичнѣ цѣли бôльше, якъ и въ добрѣ лѣта Свѣдчить се о тôмъ, що на гарну цѣль нѣхто у насъ не жалує грома, а дальше й о тôмъ, що треба вмѣти промовити до Русина, а вôнъ, якъ то кажуть, и послѣдну сорочку дасть. Добровôльный податокъ на народнѣ цѣли такъ само важный и потрѣбный, якъ податокъ на цѣли державы и краю. Якъ безъ одного держава и край не може нѣчого зробити, такъ безъ другого неможливый розвôй народу. Отже радувати ся треба, що у насъ также не вôдтягають ся люде вôдъ того добровôльного податку.

— **Въ школѣ лѣсничихъ въ Болеховѣ** окôнчили сего року курсъ отсѣ ученики: 1) зъ дуже добрымъ поступомъ: Вікт. Мазь, Йос. Вабичь, Ад. Тушиньскій, Авр. Віртембергскій, Меч. Куриловичь, Алекс. Церкевичь, Тад. Бодаковскій; 2) зъ добрымъ поступомъ: Стеф. Головацкій, Теодос. Грабовеньскій, Евг. Полюшиньскій, Тад. Пйотровскій, Ад. Спанілі; 3) зъ поступомъ достаточнымъ: Юл. Брокенгаймъ, Густ. Лессеръ, Вас. Крохмалюкъ и Ом. Козловецкій.

— **Угода мѣжь будôвничими а мулярями,** теслями, каменярами и т. п. стала така: Ухвалено обни-

---

дарити Карамъ-Аллахъ; вы тутъ не маєте нѣчого до розказу". Емінъ лишь споглянувъ гнѣвливо на урядника, але не сказавъ нѣчого и велѣвъ выдати єму зъ маґазину жадану оливу. То єго поступоване супротивъ того урядника стало ся причиною, що и другѣ урядники та офіцеры не хотѣли вже єго слухати.

Якъ разъ пôдъ ту пору бувъ у Еміна такожь нѣмецко-россійскій подорожникъ африканьскій докторъ Юнкеръ, котрого Магдій бувъ такожь завôзвавъ, щобы вôнъ прийшовъ до него. Але Юнкеръ не хотѣвъ дати ся зловити, лишь дôставши вôдъ Еміна порученя до королѣвъ въ Уніоро и Уґанда, пôшовъ на полудне и щасливо дôставъ ся на побереже, а зъ вôдси до Европы, де незадовго вôдтакъ померъ. Зъ нимъ хотѣвъ Емінъ выслати такожь свою жѣнку, Сафарану, родомъ Абесинку, матѣръ однѣсенькои дитины Еміна, доньки Фаріды, що теперь перебуває у сестры Еміна въ Найсе въ Нѣмеччинѣ. Але Сафаранъ не хотѣла єго покинути и сказала: Будемо або разомъ жити, або погинемо разомъ.

Якъ опôсля вела ся вôйна зъ Магдіємъ, годѣ тутъ описувати; скажемо лишь, яка була головна причина, що войско Еміна збунтувало ся противъ него. Заразъ по згаданôй нарадѣ зъ офіцирами, сказавъ Емінъ до кôлькохъ офіцирôвъ, котрымъ найбôльше довѣрявъ: „Якъ Богъ поможе, то я ще знайду для васъ раду, а я знаю добре дорогу черезъ Уґанду. Писарѣвъ и офіцирôвъ можу перевести черезъ Уґанду и Уніоро, але зъ войскомъ труднѣйше, бо ледви чи Кабареґа (король въ Уніоро) позволить имъ перейти черезъ свôй край. Але кедивови не треба тыхъ кôлька старыхъ карабінôвъ ремінґтоновыхъ и тыхъ кôлькадесять суданьскихъ вояковъ; лѣпше, нехай лишать ся въ своємъ краю. Колижь вы мене послухаєте, то маю надѣю, що заведу васъ щасливо ажь до Каіро".

Оденъ зъ офіцирôвъ, Авадъ-Абдаллахъ, розповѣвъ то заразъ другимъ; однѣ стали другимъ оповѣдати и зъ того пôшла така чутка, що мудіръ (намѣстникъ, Емінъ) хоче продати своихъ вояковъ Кабареґови, за дозвôлъ переходу черезъ єго край. Вояки повѣрили въ то и за кождый разъ, коли треба було ити на полудне, або коли лишь була бесѣда о тôмъ, заразъ ворохобили ся и ставили опôръ. Навѣть самъ Стенлі повѣривъ бувъ зъ разу въ ту поголоску.

Той страхъ войска передъ зрадою бувъ такъ великій, що навѣть коли Стенлі прийшовъ на помôчь, войско не хотѣло слухати. Правда, що й експедиція Стенлія не могла додати вôдваги. Єго люде були дуже вынидѣлѣ и обдертѣ и зовсѣмъ не выглядали на якесь помôчне войско кедива. Емінъ самъ бувъ тымъ дуже невдоволеный и казавъ: „Я очѣкуючи експедиціѣ Стенлія сподѣвавъ ся, що она приведе намъ скрѣплене и принесе амуніцію. Теперь же, коли я натрудивъ ся, щобы зорґанізувати провінцію и єѣ розширити, коли заложивъ всюды стації и покоривъ майже всѣ сусѣднѣ племена, кажуть менѣ теперь все покидати и выносити ся. А щожь стане ся зъ тыми нещасливыми племенами, що пôддали ся нашому правительству и тôлько намъ помагали? Ихъ певно знищить або Кабареґа або якій другій нашь ворогъ и вырѣже въ пень. Було бы дѣйстно злочиномъ, выкориставши ихъ, лишити ихъ судьбѣ".

Въ письмѣ, котре принѣсъ Стенлі вôдъ кедива, стояло однакожь выразно: „Нашимъ щирымъ бажанемъ єсть, звôльнити Васъ и Вашихъ людей зъ трудного становища; наше правительство постарало ся о средства, щобы Васъ освободити вôдъ небезпечного положеня. Незадовго выбере ся до Васъ експедиція пôдъ проводомъ славного подорожника Стенлія, щобы Васъ и Вашихъ людей привести сюды дорогою, котра буде єму найдогôднѣйша. Коли панъ Стенлі передасть Вамъ отсе наше письмо, передайте офіцирамъ и воякамъ Вашои провінціѣ нашѣ найщирѣйшѣ желаня. Вамъ и Вашимъ людемъ вôльно зовсѣмъ або вертати, або лишити ся; але тѣ, котрѣ волять лишити ся, зроблять то на власну руку и нехай не сподѣваютъ ся вôдъ насъ нѣякои помочи и опѣки; за то тымъ, котрѣ вернуть, обѣцюємо выплатити имъ ихъ платню ажь до того дня, котрого повернуть. Подайте се письмо до загальнои вѣдомости всѣхъ своихъ офіцирôвъ и вояковъ".

По оголошеню сего письма настало мѣжь вояками Еміна нове занепокоєнє. Офіциръ Стенлія, Джефзонъ, що бувъ тогды у Еміна, вôдозвавъ ся необачно, хочь въ добрôй гадцѣ: „Коли послухаєте пашу и пôдете зъ нимъ, то анґлійскій народъ вамъ того не забуде". Ледви що вояки розôйшли ся, якъ заразъ стали мѣжь

вити часъ денной роботы на 10 годинъ, такъ якъ сего домагали ся робôтники, а платню установити въ такôй высотѣ: для робôтника мулярского 1·40—2 зр. денно, для теслѣвъ 1·30—1·80 зр. а для каменярѣвъ 2 - 2·50 зр, Дальше ухвалено задержати роботу акордову, але за угодою зъ горы и пôдъ условемъ, що цѣна роботы акордовои не може бути низша надъ 20% вôдъ звычайного заробку денного. Вôдтакъ ухвалено выбрати неустаючу комісію, зложену по половинѣ зъ майстрôвъ и робôтникôвъ. Тота комісія буде управильнювати вôдносины мѣжь корпораціями будôвничихъ а робôтниками, переводити при участи власти промысловои ревізію всѣхъ будовъ веденыхъ „партачами“ и неуправнеными до сего; становити цѣны и взагалѣ стремѣти до змѣны нинѣшного закона промыслового. Вкôнци рѣшено задержати всѣхъ страйкуючихъ робôтникôвъ при ихъ роботахъ на дальше — Тѣ ухвалы приймили робôтники зôбранѝ передвечера по полудни въ ратуши. По зборахъ вôдбувъ ся походъ.

— **Холєра.** Дня 13 вересня захорували въ Делятинѣ и Краснôй по 1 особѣ, у Ворохтѣ и Надвôрнѣ по 2, у Гвоздѣ 3, въ Коломыи 4, въ Богородчанахъ, Демичу и Хомяковѣ по 1. Выздоровѣли: въ Коломыи 2 особы, въ Ясеници 1. Померли: въ Опришôвцяхъ 3 особы, въ Богородчанахъ, Надвôрнѣ и Демичу по 1 особѣ.

— **Похороны посла до рады державнои, о. Брильньского** вôдбули ся въ четверъ въ Жовтанцяхъ повѣта жовкôвского. Покôйный померъ скоропостижно въ недѣлю вечеромъ на ударъ серцевый, не чуючи ся передъ тымъ дуже слабымъ, хотяй вôдъ довшого часу мавъ хибу серця. Смерть постигла єго при розмовѣ зъ родиною. На похороны прибуло 20 кондеканальныхъ священикôвъ и дръ Делькевичъ зô Львова. Такожь явили и Доминиканє львôвскѝ яко коляторы парохіѣ. Изъ замѣсцевыхъ гостей були на похоронахъ: староста жовкôвскій п. Ляниккевичъ, проф Вахнянинъ зô Львова, п. Выслобоцкій зъ сусѣдныхъ Выслобокôвъ и ще кôлькохъ сусѣдôвъ и знакомыхъ покôйного. Въ часѣ похоронôвъ, котрѝ вѣвъ о. Делькевичъ вразъ зъ мѣстодеканомъ о. Кокотайломъ, выголосили краснорѣчивѝ и щирѝ пращальнѝ слова о. Жарскій въ церкви, а о. деканъ зъ Камѣнки Струмиловои Цегельскій надъ гробомъ, пôдносячи чесноты покôйника въ житю товарискôмъ и єго невтомимѝ труды коло добра громады. Найбôльшою заслугою покôйника було безперечно то, що вôнъ въ часѣ свого побуту въ Жовтанцяхъ (40 лѣтъ) вспѣвъ призбирати 43 000 зр. на будову новои церкви мурованои, до котрои вже положено фундаменты, а котрои будова буде коштувати 60 000 зр. Крôмъ того фонду на будову зôбравъ покôйный ще 12.000 зр. на внутрѣшне устроєнє храму — все зъ добровôльныхъ датковъ и доходôвъ громадскихъ. Тягаръ конкуренційный вынесе лише 17 000 зр. Церковь 39 м. довга а 20 широка и буде одною зъ величавѣйшихъ будôвъ. Въ часѣ проповѣдей селяне плакали зô щирого жалю по мужу, котрый дѣйстно бувъ ревнымъ труженникомъ и другимъ батькомъ своихъ прихожанъ. Пером ему земля!

Господарство, промыслъ и торговля.

Результатъ жнивъ у всхôднôй Галичинѣ представляє ся досыть сумно. Безнастанна слота припôзнила зборы збôжа, що потерпѣло значно вôдъ проливныхъ дощѣвъ, хмароломôвъ, градôвъ и повеней и за-для того не дописало нѣ пôдъ взглядомъ соломы, нѣ зерна. При тôмъ збôже, котре удалось зôбрати, було звезене вогкимъ и єсли не зросло уже на покосахъ и въ полукôпкахъ, гниє по стодолахъ и оборахъ. Бульба, той одинокій артикулъ нашихъ селянъ, гниє по-всюды. Осѣннѝ роботы спôзнились значно, а то вôдобє ся на урожаю слѣдуючого року. По повѣтахъ представляє ся результатъ жнивъ такъ: Въ Бережаньскôмъ дала пшениця 8—10 кôпъ зъ морґа зъ выдаткомъ 50—70 кільоґр, жито 5—9 кôпъ по 60 до 80 кіл., ячмѣнь 7—8 кôпъ. Одна часть озимины ще не звезена, овесъ также ще въ поли. Картофлѣ середнѝ. Въ Бродскôмъ дала пшениця 7 кôпъ по 50 кіл., жито 5 по 45 кіл., овесъ 7 по 90 кл., ячмѣнь 6 по 80 кл. Горохъ зôгнивъ; картофлѣ середнѝ. Въ Городецкôмъ зôбрано пшеницѣ 4—6 кôпъ зъ морґа, жита $1\frac{1}{2}$—5 кôпъ по 64 літры, ячмѣнь 6 кôпъ 165 літрôвъ. Зборы вôвса ще не покôнченѝ. Картофлѣ дуже лихѝ. Въ Гусятиньскôмъ находились зъ кôнцемъ серпня пшеницѣ, вôвсы и ячмена на пни. На солому збôже удалось; не зерно пшениця середна, жито и овесъ не злѝ, рôвно якъ и картофлѣ. Въ Жидачѣвскôмъ дала пшениця 7—11 кôпъ зъ морґа по 50 кл., жито 7—11 по 60 кл., овесъ 8—12 кôпъ, ячмѣнь 6—8 кôпъ. Картофлѣ гниють. Въ Жовкôвскôмъ дала пшениця 12 кôпъ по 20 кл., жито 8 по 70 кл., овесъ выдає 40—50 кл., ячмѣнь 60—80 кл. Картофлѣ малѝ и гниють. Въ Збаражкôмъ дала пшениця 7—13 кôпъ по 70 кл., жито 4—7 по 80 кл., овесъ 6—9 по 100 кл., ячмѣнь 10 кôпъ. Въ зернѣ дуже богато послѣду. Въ Золочѣвскôмъ дала пшениця около 8 кôпъ по 45 кільоґр., жито 7 кôпъ по 30—70 кільоґр., ячмѣнь 10 кôпъ по 100 кл. Картофлѣ гниють. Въ Калускôмъ дала пшениця 10—14 кôпъ по 30—50 кл., жито 10—18 по 20 до 30 кл., овесъ 10—20 по 15—25 кл., ячмѣнь 10—25 кôпъ по 10—20 кл. Картофлѣ гниють. Въ Коломыйскôмъ дала пшениця 15—18 кôпъ по $\frac{1}{2}$ кôрця, жито 8—10 рôвно же по $\frac{1}{2}$ кôрця, овесъ 10—12 по $\frac{3}{4}$ кôрця, ячмѣнь 7—8 кôпъ. Зъ гречки вернулось лишь насѣнє. Картофлѣ лихѝ. Въ Косôвскôмъ жнива ще не покôнченѝ и длятого не знаємо про ихъ результатъ. Картофлѣ середнѝ. Въ Лѣськôмъ ще не зôбранѝ пшениця, ячмѣнь и овесъ. Жито дало 2—10 кôпъ зъ морга. Картофлѣ гниють. Въ Львôвскôмъ дала пшениця 10 кôпъ по 50 кільоґр., овесъ 7 по 160 кл. Картофлѣ зôгнили. Въ Мостискôмъ дала пшениця 8 кôпъ по 50 до 70 кл., при тôмъ зерно мале; жито дало 5 кôпъ по 60 кл., ячмѣнь 5 по 80 кл. Картофлѣ середнѝ. Въ Перемыскôмъ дала пшениця 7 кôпъ по 40 кл., жито 6 по 50 кл. Гречки вымокли. Картофлѣ зôгнили. Въ Перемышляньскôмъ зôбрано сыре збôже, при тôмъ поросле. Пшениця и жито дали по 10 кôпъ, ячмѣнь и овесъ по 8. Намолотъ еще не звѣстный. Картофлѣ гниють. Въ Рогатиньскôмъ пшениця и жито въ богато мѣсцяхъ ще не зôбранѝ. Намолотъ середный, 50—60 кільоґр. зъ копы. Появились мыши въ великôмъ числѣ. Въ Самбôрскôмъ дає пшениця 9 кôпъ по 60 кл., жито 7 по 50 кл., ячмѣнь 7 по 100 кл. Овесъ ще не зôбраный. О сѣйбѣ ще нѣхто навѣть не думає. Въ Станіславôвскôмъ дала пшениця 15 кôпъ по 50 кл., жито 10 по 45—50 кл., ячмѣнь 10 по 50 кл. Картофлѣ лихѝ. Въ Старомѣскôмъ дала пшениця 5 кôпъ, жито 4, овесъ и ячмѣнь ще не зôбранѝ. Картофлѣ гниють. Въ Стрыйскôмъ дала пшениця 8 кôпъ по 50—70 кл., жито 8—10 кôпъ по 30—60 кл., овесъ 12, ячмѣнь 7—10 кôпъ. Кукуруза лиха, картофлѣ середнѝ. Въ Товмацкôмъ дала пшениця 10 до 15 кôпъ по 50—75 кл., жито 8—12 по 75—100 кл., овесъ 8—14 по 100—120 кл. Картофлѣ гниють. Въ Ярославскôмъ дала пшениця 8 кôпъ по 70—80 кл., жито 4 по 100 кл., овесъ 8 по 120 кл., ячмѣнь 7—8 по 150 кл., горохъ 6 кôпъ. Картофлѣ середнѝ. Въ Залѣщицкôмъ дала пшениця 12 кôпъ по 50 кл., жито 8 по 70 кл., овесъ выдає 40—50 кл., ячмѣнь 60—80 кл. Картофлѣ малѝ и гниють.

ТЕЛЕГРАМЫ

Вѣдень 15 вересня. Є. Вел. Цѣсарь принимавъ вчера ґр. Таффого майже на одногодиннôй авдієнціи. — Pol. Corr. констатує, що холєра въ Галичинѣ зменшає ся и що пошесть черезъ великѝ маневры зовсѣмъ н ерозширила ся.

Вѣдень 15 вересня. Ґрафъ Кароль Куденгове именованый віцепрезидентомъ Намѣстництва. — Міністеръ рôльництва Фалькенгайнъ лежить хорый вôдъ кôлькохъ днѣвъ.

Прага 15 вересня. Намѣстникъ выдавъ оголошенє, заказуюче всякѝ зборы на улици, походы, демонстраціѣ, ношенє вôдзнакъ и партійныхъ хоруговъ. — Увязнено 60 членôвъ соціялістичного тайного союза „Омладина“ и вôддано ихъ всѣхъ судови карному. — Старочехи сподѣвають ся обняти теперь провôдъ надъ Чехами. — Всѣ властителѣ друкарень и літоґрафічныхъ закладôвъ у Празѣ и въ околици дôстали приказъ всякѝ неперіодичнѝ письма безусловно предкладати цензурѣ. — 213 товариствъ у Празѣ одержало поліційне повѣдомленє, що о всѣхъ зборахъ и засѣданяхъ выдѣлу мають повѣдомляти поліцію на на три днѣ напередъ и ждати на вôдповѣдь. Иншимъ товариствамъ въ числѣ 1.500 дано знати, що на 48 годинъ мають повѣдомляти поліцію о зборахъ и засѣданяхъ.

Брукселя 15 вересня. На французскôй граници побили ся бельґійскѝ и французскѝ робôтники. Два французскѝ вбитѝ.

Римъ 15 вересня. Въ послѣднôй добѣ не було въ Кассіно анѣ одного выпадку занедужаня на холєру; зъ давнѣйшихъ недужихъ померъ оденъ.

Лявтерберґъ 15 вересня. Маневры закôнчили ся. Цѣсаря Вільгельма, котрый вôдъѣхавъ до Штутґарту, пращано всюды ентузіястично.

собою говорити: „Що анґлійскому народови до насъ? Тотѝ люде не прийшли зъ Каіра, бо замѣсть говорити о нашôмъ еффендінѣ (кедивѣ), говорять о анґлійскôмъ народѣ. До того они ще и такѝ нужденнѝ та обдертѝ, що то не може бути, щобы то ихъ еффендіна приславъ“. А капітанъ одного баталіону, що стоявъ на пôвночи и длятого ще скорѣйшій бувъ до бунту, вôдзывавъ ся ще зухвалѣйше; вôнъ казавъ: „Васъ хотять повести незнаными дорогами та поробити вашѝ дѣти сиротами.... А хтожь намъ докаже, що той христіянинъ прийшовъ зъ Єгипту. Хибажь у еффендіны не було бея, щобы єго до насъ пôслати, коли хоче насъ дѣйстно покликати до Єгипту? А коли еффендіна и справдѣ того хоче, то чи можливе, щобы вôнъ намъ казавъ: „коли хочете?“ Коли я кажу своему слузѣ: роби се, роби то, чи я тогды кажу єму: „коли хочешь?“ Чи не пôдозрѣваєте того, що той христіянинъ не прийшовъ зъ Каіра и чи не видите, що нашимъ обовязкомъ єсть противити ся тому выходови, до котрого насъ намавляють?“

Такѝ и тымъ подобнѝ бесѣды стались причиною того, що коли Емінъ зъ Джефзономъ и Віта Гассаномъ пôшли до першого баталіону, щобы єго успокоити, ихъ тамъ зловлено, Еміна-пашу скинено зъ намѣстника и засуджено на выгнанє. На щастє напали були тогды Меґдисты на войско Еміна, а оно невидячи рады, пустило єго на волю и знову пôддало ся єму. Емінъ не видѣвъ тогды иншои рады, якъ лишь послухати Стенлія, котрый знову дуже надуживавъ своєи власти и выступавъ дуже остро не лишь противъ людей Еміна але й противъ него самого. Людемъ Еміна не давъ навѣть часу приготовитись вôдповѣдно до дороги, а по дорозѣ такъ зле обходивъ ся зъ ними, що изъ 700 людей, котрѝ выйшли зъ нимъ зъ Вадалаю, дôйшло лишь 200 до побережа, поминувши тыхъ 250 слугъ, котрѝ въ наслѣдокъ злого обходженя ся зъ ними повтѣкали.

Ото єсть та правда, котру подає Віта Гассанъ въ своѣй книжцѣ не лишь о Емінѣ але й о Стенлію. Про саму особу Еміна годить ся тутъ подати бодай ще отсѝ коротенькѝ даты: Емінъ-паша родивъ ся 28 марта 1840 р. въ Найсе въ Нѣмеччинѣ, бувъ первѣстно жидомъ и называвъ ся Изакъ Шнѣцеръ, а вôдтакъ выхрестивъ ся прибравъ имя Едвардъ. Ставши докторомъ медицины бувъ вôнъ лѣкаремъ у турецкого намѣстника Исмаила Гаккі въ Скодарѣ, въ Альбніи. Коли той померъ, оженивъ ся Емінъ, такъ кажуть, зъ вдовицею по Исмаилѣ. Що опôсля зъ нимъ дѣяло ся, того не знати; досыть, що вôнъ вступивши въ египетску службу ставъ египетскимъ намѣстникомъ въ Суданѣ и управлявъ тамъ бôльше якъ десять лѣтъ провінцією, котра такъ велика, якъ Нѣмеччина, Австрія и Франція разомъ. Поворотъ єго зъ Стенліємъ, єго пригода въ Баґамой и новый походъ въ глубину Африки загально звѣстнѝ, а теперь вже звѣстный и єго конець.

За редакцію вôдповѣдає **Адамъ Креховецкій.**

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.